

Pārcelšanās uz dzīvi Latvijā

Publicēts: 10.08.2022.

Atjaunināts: 19.11.2022.

Pārcelšanās uz dzīvi Latvijā no valsts ārpus Eiropas Savienības

Ja persona pārceļas no pastāvīgās dzīvesvietas valstī ārpus Eiropas Savienības (ES) uz pastāvīgu dzīvesvietu Latvijā, precēm, kas tiek ievestas kā personiskā manta, tiek piemērots atbrīvojums no ieveduitas nodokļa un pievienotās vērtības nodokļa (PVN) atbilstoši ES tiesību aktos* un Latvijas tiesību aktos** noteiktajai kārtībai.

„Personiskā manta” nozīmē visu mantu, kas paredzēta personu, kuras maina pastāvīgo dzīvesvietu, personiskai lietošanai vai arī to mājāsaimniecības vajadzībām (piemēram, mēbeles, apģērbs, privātie transportlīdzekļi, velosipēdi u.c.). Personiskā manta ne īpašību, ne daudzuma ziņā nedrīkst liecināt par ievēšanu komerciāliem nolūkiem.

Pārceļoties no pastāvīgās dzīvesvietas valstī ārpus ES uz pastāvīgu dzīvesvietu Latvijā, ar atbrīvojumu no nodokļiem var ievest personisko mantu, ko persona izmantojusi savā iepriekšējā pastāvīgajā dzīvesvietā vismaz 6 mēnešus un kas paredzēta izmantošanai tādiem pašiem nolūkiem Latvijā. Atbrīvojumu var piešķirt vienīgi personām, kuru pastāvīgā dzīvesvieta valstī ārpus ES bijusi vismaz 12 mēnešus bez pārtraukuma.

Atbrīvojumu nepiešķir alkohola izstrādājumiem, tabakai un tabakas izstrādājumiem, komerciāliem transportlīdzekļiem, priekšmetiem, kurus izmanto kādā arodā vai profesijā.

Lai ievestu personisko mantu, pārceļoties no pastāvīgās dzīvesvietas valstī ārpus ES uz pastāvīgu dzīvesvietu Latvijā, ir jāpiesaka muitas procedūra “laišana brīvā apgrozībā”. Lai pieteiktu muitas procedūru, ir jāiesniedz importa muitas deklarācija. Importa muitas deklarācija ir jāiesniedz elektroniski, no [VID Elektroniskās deklarēšanas sistēmas \(EDS\)](#) pieslēdzoties Elektroniskajai muitas datu apstrādes sistēmai (EMDAS).

Tā kā standarta importa muitas deklarācijas noformēšana nav vienkārša, persona muitas formalitāšu nokārtošanai var pilnvarot pārstāvi muitā, piemēram, muitas brokeri vai citu speciālistu, kurš sniedz ar muitas formalitāšu nokārtošanu saistītus pakalpojumus. Muitas formalitāšu kārtošana var būt viens no pakalpojumiem, ko sniedz loģistikas kompānija, ar kuru persona noslēdz līgumu par kravas nogādāšanu Latvijā – tādā gadījumā iespējams pilnvarot šo uzņēmumu noformēt standarta importa muitas deklarāciju.

Aizpildot importa muitas deklarāciju, visas atvestās mantas, izņemot personisko transportlīdzekli, var deklarēt ar vienu preces kodu: preces kods 9905 0000 “Fizisko personu, kuras maina pastāvīgo dzīvesvietu, personiskā manta”. Personisko transportlīdzekli, ja tas tiek ievests, importa muitas deklarācijā deklarē ar atbilstošu preces kodu.

Personiskajai mantai, laižot to brīvā apgrozībā, tiks piemērots atbrīvojums no muitas nodokļa un PVN, ja muitas iestādē tiks iesniegti visi nepieciešamie dokumenti, kas pamato Regulas Nr.1186/2009 nosacījumu izpildi attiecībā uz personiskās mantas ievēšanu ar atbrīvojumu no ieveduitas nodokļiem.

Uzrādot preces muitai, personai muitas iestādē jāiesniedz:

personu apliecinošs dokuments;

preču saraksts, kas satur informāciju par ievesto preču veidu, daudzumu, svaru un to vērtību (*sarakstā nav jāuzskaita katra vienība atsevišķi, var izmantot apkopojošu nosaukumu, piemēram, apģērbi, četras kastes, 50 kg, 400 eiro vērtībā; mēbeles, 5*

gab., 100 kg, 300 eiro vērtībā u.tml.);

dokumenti, kas apliecina, ka pastāvīgā dzīvesvieta ārpus ES muitas teritorijas bijusi vismaz 12 mēnešus no vietas (*piemēram, darba līgums, dzīvojamās telpas īres līgums, dokumenti, kas apliecina saistību ar valsts/pašvaldības institūcijām u.c.*);

dokumenti, kas apliecina, ka persona ievestās personīgās mantas izmantojusi savā iepriekšējā pastāvīgajā dzīvesvietā vismaz 6 mēnešus (*piemēram, preču iegādes dokumenti (čeki) vai reģistrācijas dokumenti (piemēram, automobilim)*). Ja par lietotām precēm čeki nav saglabāti, muitas vērtība tiek noteikta, pamatojoties uz personas rīcībā esošu objektīvu informāciju par preces tā brīža vērtību. Muitas amatpersonām ir tiesības pārbaudīt sniegtās informācijas pamatotību);

dokumenti, kas apliecina, ka persona iedibinājusi pastāvīgu dzīvesvietu vai arī ir nodomu nodibināt pastāvīgu dzīvesvietu Latvijā (*piemēram, personas apliecinājums un informācija par deklarēto dzīvesvietu, uzturēšanās atļauju ar termiņu ne mazāku kā 12 mēneši, nekustamā īpašuma pirkšanas/reģistrācijas/īres dokumenti, profesionālās darbības veikšanu apliecinoši dokumenti, personiskās saites apliecinoši dokumenti u.tml.*);

personas iesniegums (apliecinājums), ka personiskās mantas paredzēts lietot tikai personiskām vajadzībām un ka persona ir informēta, ka 12 mēnešu laikā no dienas, kad personiskās mantas laistas brīvā apgrozībā, tās nedrīkst patapināt, iekļāt, izīrēt vai atsavināt par atlīdzību vai par brīvu, par to neziņojot kompetentajām iestādēm un nesamaksājot muitas maksājumus.

Personisko mantu ar atbrīvojumu no nodokļiem var ievest 12 mēnešu laikā pēc dienas, kad attiecīgā persona iedibinājusi pastāvīgu dzīvesvietu Latvijā.

* Padomes 2009.gada 16.novembra [Regula \(EK\) Nr.1186/2009](#), ar kuru izveido Kopienas sistēmu atbrīvojumiem no muitas nodokļiem (Regula Nr.1186/2009)

** [Pievienotās vērtības nodokļa likuma](#) 53.pants